

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΩΛΟΓΩΝ (ΣΕΓ)

Έτος ιδρύσεως 1961.

Μέλος της European Federation of Geologists (EFG)

Διδότου 26 - 106 80 Αθήνα

Τηλ. 6944226422, www.geologist.gr, email: info@geologist.gr

Αριθ. Πρωτ. 444
Αθήνα, 01/10/24

Προς:

Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

κ. Θόδωρο Σκυλακάκη

Κοινοποίηση:

κ. Δημήτρη Βακάλη, Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος

κ. Πέτρο Βαρελίδη, Γενικό Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων

ΘΕΜΑ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ Σ.Ε.Γ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΛΕΙΨΥΔΡΙΑΣ

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Η Χώρα μας τα τελευταία χρόνια αντιμετωπίζει προβλήματα επάρκειας υδατικών πόρων τα οποία έχουν οξυνθεί περαιτέρω λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας που δοκιμάζει ιδιαίτερα τις χώρες της Νότιας Ευρώπης. Το πρόβλημα της μείωσης των διαθέσιμων υδατικών πόρων για την Ελλάδα επιδεινώνεται συνεχώς λόγω των συνεπειών της κλιματικής κρίσης, της αυξημένης ζήτησης νερού και της μη ορθολογικής διαχείρισης και προστασίας των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων.

Σήμερα, η λειψυδρία είναι προφανώς αποτέλεσμα της παρατεταμένης ανομβρίας των τελευταίων ετών αλλά και της θεαματικής αύξησης των αναγκών σε νερό στις δύο κατεχοχόν κύριες χρήσεις ύδατος που είναι η αρδευτική και η αστική. Ιδιαιτερότητα σε ότι αφορά τις ανάγκες για αστική χρήση την καλοκαιρινή περίοδο, αποτελούν οι παράκτιες τουριστικές περιοχές με έμφαση στις νησιωτικές, όπου οι ανάγκες σε νερό τις τελευταίες δεκαετίες βαίνουν αυξανόμενες με έντονους ρυθμούς στην διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών. Τα μέχρι σήμερα έργα αλλά και οι παρεμβάσεις σε υφιστάμενες υποδομές αδυνατούν να επιλύσουν το πρόβλημα της επάρκειας.

Η Ελλάδα, στο σύνολο της επικράτειάς της, δεν στερείται υδατικών πόρων για να καλύψει με επάρκεια τις ανάγκες της σε νερό. Εκτός από τον παράγοντα κακοδιαχείριση (σπατάλη, απώλειες δικτύων, παλιές υποδομές, απουσία κατάλληλων έργων, μη αξιοποίηση νέων τεχνολογιών), χαρακτηρίζεται από μια άνιση κατανομή του υδατικού της δυναμικού. Η μεν Δυτική Ελλάδα είναι άκρως πλεονασματική αλλά και με περιορισμένες ανάγκες σε νερό, η δε Ανατολική έχει περιορισμένο υδατικό δυναμικό συγκριτικά με τον όγκο των αναγκών της.

Με δεδομένο την κρισιμότητα της κατάστασης, ο Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων (Σ.Ε.Γ.), με την επιτροπή Υδατικών Πόρων, ετοίμασε προτάσεις άμεσων αλλά και μακροπρόθεσμων δράσεων στρατηγικού χαρακτήρα με στόχο την εξασφάλιση των απαραίτητων υδατικών πόρων σε συνδυασμό με την ορθή διαχείριση και προστασία των υδάτων καθώς και της λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας.

Οι προτάσεις του Σ.Ε.Γ. συντάσσονται στο πλαίσιο της Οδηγίας για τα ύδατα της Ε.Ε (2000/60/ΕΕ) και την εφαρμογή των βασικών μέτρων που προκύπτουν και από την τελευταία αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής (Σ.Δ.Λ.Α.Π) με κύριο στόχο την ανάδειξη της στρατηγικής σημασίας των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων της Χώρας για την πρόληψη, την προώθηση της βιώσιμης χρήσης του νερού και τον μετριασμό

<http://geologist.gr>

info@geologist.gr

Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων - ΣΕΓ

[agg.greekgeologists](https://www.instagram.com/aggregreekgeologists)

[GeologistsGreek](https://twitter.com/GeologistsGreek)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΩΛΟΓΩΝ (ΣΕΓ)

Έτος ιδρύσεως 1961.

Μέλος της European Federation of Geologists (EFG)

Διόδου 26 - 106 80 Αθήνα

Τηλ. 6944226422, www.geologist.gr, email: info@geologist.gr

των επιπτώσεων από την ξηρασία. Πρέπει πλέον να γίνει κατανοητό ότι τα Σ.Δ.Λ.Α.Π και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας (Σ.Δ.Κ.Π.) δεν είναι απλά γραφειοκρατικές υποχρεώσεις της χώρας απέναντι στην Ε.Ε, αλλά ουσιαστικά εργαλεία για το σχεδιασμό παρεμβάσεων που θα διασφαλίζουν την ποιότητα και την επάρκεια των υδατικών πόρων.

Ειδικότερα οι βασικοί άξονες των προτάσεων που σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να είναι και συνδυαστικοί είναι οι ακόλουθοι:

1. Εφαρμογή και αξιοποίηση των μέτρων που έχουν θεσπισθεί από τα Σ.Δ.Λ.Α.Π. για την διαχείριση και προστασία των υπογείων υδάτων από τους αρμόδιους φορείς, με προτεραιότητα:

- Οριοθέτηση α) των ζωνών προστασίας των υδροληψιών νερού ύδρευσης και β) των ζωνών υφαλμύρινσης των παράκτιων υδροφόρων.

2. Εξοικονόμηση και ορθή διαχείριση του νερού άρδευσης, όπου θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, καθώς η γεωργία απορροφά το 80% των υπόγειων υδάτων και ειδικότερα:

- Έλεγχος και βελτίωση των δικτύων μεταφοράς που παρουσιάζουν μεγάλες απώλειες και κατασκευή κλειστών δικτύων μεταφοράς νερού για τον περιορισμό των απωλειών, σε περιπτώσεις συλλογικών αρδευτικών έργων.
- Έλεγχος των υπεραντλήσεων – απολήψεων αρδευτικού νερού από τους υπόγειους υδροφόρους και η συμμόρφωση των έργων υδροληψίας με τους όρους της αδειοδότησης και τις οριζόμενες ετήσιες απολήψεις.
- Σταδιακή εφαρμογή συστημάτων ευφυούς γεωργίας για την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων παραγωγής με παράλληλη εξοικονόμηση αρδευτικού νερού.
- Απαγόρευση εφαρμογής μεθόδων άρδευσης που συντελούν στις απώλειες νερού όπως η ελεύθερη κατάκλυση καλλιεργούμενων εκτάσεων και η χρήση μεγάλων εκτοξευτήρων νερού (κανόνια) καταρχάς στις περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα επάρκειας.
- Επαναχρησιμοποίηση των βιολογικά επεξεργασμένων νερών από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων για άρδευση και άλλες χρήσεις εκτός της ύδρευσης. Η εφαρμογή συστημάτων που επιτρέπουν την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένου νερού για άρδευση και άλλες χρήσεις, θα συμβάλλουν στη μείωση της συνολικής ζήτησης.

3. Νησιωτικές περιοχές και ηπειρωτικές πεδινές περιοχές με υφαλμύριση:

- Έργα αφαλάτωσης για την διασφάλιση της ύδρευσης σε περιοχές όπου οι απαιτήσεις σε νερό αυξάνονται την τουριστική περίοδο με χρήση θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού.

4. Περιοχές με υψηλό επιφανειακό δυναμικό και αυξημένες βροχοπτώσεις:

- Έργα ορεινής υδρονομίας με φράγματα ανάσχεσης πλημμυρικών απορροών ως μέτρο αντιπλημμυρικής προστασίας αλλά και εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφόρων.
- Εφαρμογή προγραμμάτων τεχνητού εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφόρων με αξιοποίηση του νερού των χειμερινών επιφανειακών απορροών.

<http://geologist.gr>

info@geologist.gr

Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων - ΣΕΓ

[agg.greekgeologists](https://www.instagram.com/aggregreekgeologists)

[GeologistsGreek](https://www.twitter.com/GeologistsGreek)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΩΛΟΓΩΝ (ΣΕΓ)

Έτος ιδρύσεως 1961.

Μέλος της European Federation of Geologists (EFG)

Διόδου 26 - 106 80 Αθήνα

Τηλ. 6944226422, www.geologist.gr, email: info@geologist.gr

5. Θεσμικές Παρεμβάσεις και ειδικότερα:

- Θεσμοθέτηση των συνεργασιών και της διαρκούς επικοινωνίας μεταξύ των θεσμοθετημένων Φορέων Διαχείρισης και των Φορέων που αποτελούν τους βασικούς χρήστες νερού όπως Δ.Ε.Υ.Α και Αγροτικοί Φορείς.
- Στελέχωση των Αποκεντρωμένων Διευθύνσεων Υδάτων και των Τεχνικών Υπηρεσιών των Δήμων με εξειδικευμένο προσωπικό σχετικό με το αντικείμενο το οποίο καλούνται να υλοποιήσουν όπως για παράδειγμα ο έλεγχος των γεωτρήσεων.
- Σχέδιο από κάθε Δήμο σχετικά με τις τρέχουσες ανάγκες σε νερό αλλά και τις μεσοπρόθεσμες στη βάση της τουριστικής ανάπτυξης ή γενικότερα της πληθυσμιακής κατάστασης με ιδιαίτερη έμφαση στις τουριστικές περιοχές.
- Ενθάρρυνση δημιουργίας συλλογικών αρδευτικών δικτύων σε περιοχές με προβλήματα επάρκειας των υδάτων.

Επιπλέον η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού για τη σημασία της ορθολογικής χρήσης του νερού είναι ιδιαίτερα σημαντική και αυτό απαιτεί συντονισμένες ενέργειες σε επίπεδο κεντρικής και τοπικής διοίκησης. Βασικός στόχος θα πρέπει να αποτελεί η ενημέρωση του κοινού και η επιλογή βέλτιστων πρακτικών κυρίως του τρόπου άρδευσης που σήμερα αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό της κύριας εκμετάλλευσης των υδάτων.

Τα προτεινόμενα μέτρα, θα λειτουργούν συνδυαστικά με τα υφιστάμενα υδροληπτικά έργα, ενώ σε κάθε περιοχή, αναλόγως τα χαρακτηριστικά αυτής (μορφολογικά, υδρογεωλογικά, καλλιέργειες, κοινωνικά, υποδομές κ.λπ.) θα εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι κατάλληλες λύσεις.

Είμαστε στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες και παρακαλούμε πολύ για συνάντηση μαζί σας προκειμένου να υπάρξει ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις προτάσεις του ΣΕΓ για την αντιμετώπιση των φαινομένων λειψυδρίας.

Με εκτίμηση,

Για το Δ.Σ. του Σ.Ε.Γ.

Η Πρόεδρος Δ.Σ.

Μαρία Τζίμα

Ο Γεν. Γραμματέας Δ.Σ.

Χρήστος Χρηστίδης

<http://geologist.gr>

info@geologist.gr

Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων - ΣΕΓ

[agg.greekgeologists](https://www.instagram.com/agg.greekgeologists)

[GeologistsGreek](https://twitter.com/GeologistsGreek)